

vými a od zachlazení nějak natrhlymi hlasivkami pronášená slova.

Živěji bylo v kostele teprv, když se v rochetce a komži objevil nový kostelník — Jakub Fókál.

Na tu radost už týden těšila se celá Habrůvka!

Rochetky všecky prý se musily přepřát; tak prý byly potřsněny a za — (užito bylo slova mnohem přílehavějšího) šňupavým tabákem bývalého kostelníka —. A po celý týden denně ráno, ještě za tmy učili nového kostelníka »pan farář i frajle Tóni, jak má velebníčka volňkat, kde a jak si má stópnot, kdy vodejít a kdy přihjít — a přeci si to pořád plet — Pré se strachem třese jako prut.«

Konečně dnes po prvé objevil se před tváří Boží a celé Habrůvky — v komži a ještě bledší než ta rochetka.

Vyšel ze sakristie, aby rozžehl svíčky.

Krkv se natáhly — a jak obilí na poli hlava vedle hlavy — zavlnil se kostel celý. Hlasy modlicích se ve sboru prořídly, a kdo se modlil, modlil se jistě jen pro jméno — Úsměv provázal slovo Boží.

Lampa s věčným světlem vysmekla se mu nějak z ruky — — — chňapl po ní jak po živé, a nijak se mu nechtěla dát chytit.

»Je tá komža Jakubovi nejak krátká — Měl by se hjí nastavit. — Vidět mu celý holinek.«

»A dělá jakýsi dlóhý kroke — — Hani ne jako v kostele —.«

»A holé je — — Tot, haji fása pod nosem shodil. Pré si je schoval na — — památku.«

»No, dež só panáček holé, nemože bét kostelník přeci

chlupaté! Dobře, že je shodil. Fósaté kostelník! Slešels to kdy?»

Habrůvka dávno už se domodlila — zevšedněl i zjev Jakuba — ministranti už chvíli stáli na práhu sakristie a vyměňovali se školáky němou jákousi řeč; světla všecka rozžatá hořela na všech stranách — ba i velebníček dávno už přistvojen do svého ornátu připraven čekal — čekal — proč? Nač? co to? — dosud se nehýbal a čekal.

Čekal už pět minut.

Ministrant netrpělivě už potrhoval zvoncem, pan rector na kůře po druhé už hrknul stoličkou, stojící přešlapovali, sedící posedávali, pokášňávali choří — a jen těm starým vzađu to bylo úplně lhostejno. Bud' se modlili — nebo tiše spali.

»Nač čeká?»

»No, na panstvo! Ešče tu není.«

»A def sme přeci před Bohem všeci rovni — povídal — — Co je nás tade rovných — a na nás nečeká — —«

»Te nešeš hrabě.«

Konečně v oratoriu zachřestil klíč, zavrzly dveře, a okénkem z oratoria vykoukla hranoštatová čepička — — Panstvo vešlo, komtesa si prohlížela dole shromážděný lid.

Zavlnlé varhany zařvaly kvikavou mixturou a brzo na to rozlehla se píseň:

Jaká žalost a truchlivost
teď proniká srdce mé,
když vzpomínám a rozjímám,
ó Ježíši, muky Tvé.

Nemohlo být případnější písně i noty, než kterou pro-

táhly teď děti o celý půltón níž — — — — —

— — — — —

— — — — —

Tak pod zasmušilým, popelavě šedým nebem dlouhou zimou znavená Habrůvka v křesťanské pokoře a svatém pokání prožívala čtyřicetidenní půst. Ztichly řvavé písničhasy a až do vzkříšení nelaholily taneční zvuky trub — — — — — Každou neděli odpoledne rozjímala Habrůvka při pobožnosti křížové cesty v čtrnácternu zastavení o utrpení Kristově, postila se, modlíla se a denně klečíc u zpovědnice, vyprazdňovala svou duši z těžkých svých hříchů a vin.

I příroda, jako by věděla, že nadeşel čas odklíání — zledovatěla nanovo a když se i rozehřála — změnila Habrůvku v bezedné žumpy černého bláta. Smutné mlhy nesly se údolím a neuhnuly, dokud nové větry roztrhané neodnesly je za kopce a les. Ztichnul skřívan, v teplý jíl znovu vrátilý se cvrčaly, pěkným koncem února vylákané houfy špačků smutně přetahovaly vísku s kopce na kopec. — Shluklí i jednotlivě dotírali na smetiště dvorů, hladoví i do dosků se dávali a zobáky trhali slámu, nenařdu-li pod ní něco přezimujícího hmyzu; nakonec — do věže a do holubníků zasedli, kde v teple vládná holubičí pohostinnost ráda jim dopřála úkrytu.

Březen, březen — za kamna vlezem a v dubnu budem tam ještě.

Ale v tuše brzkého a už neodvratného jara sladkou nádejí plnila se duše tvorů všech.

Na silnicích po celý týden, den jak den, mrví se dělníci a seškrabující bláto, vysypávají vymleté koleje čers-

tvým štěkem — Rehtá kamení, zvoní pohrabáče, čvachtá bláto — — — — — Sešikované armády kavek a havranů poslední mlhaholy plní celý nebeskton. Bože, je jich! — Chromnými černými mraky zaklopují celá nebesa, od jihu už na sever táhnou se teskné jejich průvody, a když na zempadnou, brčálové pruhy ozimín a nezoraných jetelín jako by černým sukem potáhnu.

— — — — —

Ale na šedých, od podzimu zasklých, zimou slehlých mezích — za slunné chvíle sem tam přece už se nedočkávé zdvlná žlutou svou hlavičkou aspoň jedno kvítko jara — podběl. Jaká radost vyzářuje z první té jiskřičky slavné přírody, zlatem tu zahrávající v rozloženém kvítku, zatím co kolem ještě se válí zmatená chumtanič zímou zdeptaných trav! Kvetete už i líška, chmýří se jehnědy, do květu rozhání se jiva. — Ba už i ty běloučké, něžné zvonky sněženek vyvolalo blížící se jaro ze země, a už žádný sníh a žádný mraz, žádná nepohoda nezabrání jim, aby ze ztuhlé dosud země nevyslaly své andělsky čisté kalíšky. Jak blažila první ta kvitíčka jara, vyhrabaná na výslunných koutech lesa, kde zpod listí z předešlého léta vydobvly je zimou zkřehlé, zimou zmodralé a přece nedočkavé prsty dětí! Nosí jich plné hrsti a každý rád jimi ozdobí svůj holý sníl — — — — — aby jaro aspoň ve světlici hrálo, když venku ještě zle. — — — — —

Sedláci dodělávají poslední zimní práce — jen aby chvíli pro plnou práci seť celou potom měli pro sebe. Už se ani dočkat nemohou krásné chvíle všeho světa zrození, až do polí vytáhnou svůj lehký pluh a do brázd rozmetou símě své příští úrody — — — — — A když nemohou ještě tam — na Svárov — Staré hory — Černý lán, kde leží svaté jejích

pole — postávají aspoň pod loubím kovárny a přihlížejí k usilovné práci rychle pracujícího svého majstra Pštrose. Neví majstr, co napřed do křivých svých rukou vzít, chvilí ani nemluví a jen sváří železo, ohýbá, stáčí, krouží a rovná pruty — posílá pro samečka a se samečkem v zářadí své kožené zástěry buší zas a buší, vesele perlík zvoní dědinou a — není úchvatnější písně jara, než když kovadlina jeho zahřmí a hvízdot měchů plní očázenou dílnu habruvského Dábla. — O dvou ráno už s lože vstává, a je deset hodin večer — žhavé jiskry dosud rozletují se pod černou jeho rukou, která ohně necítí — Jen bij a bij — majštie Pštroši — není nad tvou kovadlinu písně krásnější! — — —

A do hřmění perlíku v kleci vesele hvízdá drozd, cítě už od hromnic každým svým pírkem, jak z daleka na perutích větrů převratných nese se jaro. Po celý den hvízdá a v noci zase — ani nesplí a stále třepetá svými peroutkami, jako by letěl sta a sta mil daleko — stále dál a ještě dál — od jihu k severu a od severu zase k severu až k jlnoucímu lesům domácího kraje, kam co nevidět přitáhne už celý jeho rod — Cítí, že táhne, a naivně věří, že táhne s nimi — — —

Husy nesou ohromná vejce a hospodyně číslují rukou neumělou první, druhé, třetí — — — a zas běží k snašející kačeně nebo sedící kvočně a ob den proti lampičce prohlízejí každé vajíčko, není-li čisté, a barví-li se v jeho nitru zárodek počínajícího života. Jaké to zas bude na dvoře radosti, až všechna ta drobotina vysype se z ošátky a udivenýma očima prohlízejí si bude stvořený pro ně světi

Už se tou pišticí channradí a žlutoučkými kanárky rozléhá dvorek teď — — —

Radostí přibývá každým dnem. Co jich jen přibýlo už večera nad vyhlíhlými kůzlátkvy! Děti jsou celé zběsilé nad nemotornými a přece už jako kotátka hravými tvory. Donesly je do světnice, smály se jim, jak hloupě se rozhlížejí po divném okolí, ale vtom už poskočila pivovrnými skoky bílá kozíčka, za ní i černý kozílek s čelem nad oči vyduřelým, a děti se válejí po zemi radostí a smíchem. Prý vypadá jak satanašek, ten černý! Ještě si poskočil, ale sklouznul pojednou a nemoha se udržet na nemotorných svých nožkách, bolestně zameknul a pad. Hned se však vymrštil a ta náhlá zdatnost jeho tak se mu zalíbila, že provedl po jizbě ještě několik tak pivovrných skoků, že se rozřehal celý dům.

Vavřínek tolik se nasmál, že si oběma rukama drží »bo-lavé« bříško — — —

Rozpukly se ledy a zas teď volný bude proud — — —

V Ý P O V Ě Ď

Na den čtyřiceti mučedníků.

Dědina nechala Matýsa s jeho »pokóškó« a zakousla se hned do jiné zprávy — o listonoši a zahradačníku ze zámku.

Habrůvka s devíti sty obyvatel, zámkem, klášterem, farou a školou neměla dosud erární pošty jízdné ani pěší — zato soukromé pošty rázem dva. Pěťadvacet let už chodí